

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster och av 7 § i statstjänstemannalagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster och i 7 § i statstjänstemannalagen. Genom de föreslagna ändringarna preciseras styrningen av informationshanteringen inom statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster samt det ansvar avseende de gemensamma tjänsterna som hänför sig till den personuppgiftsansvarige och informationshanteringen. Avsikten är att precisera finansministeriets bestämmanderätt när det gäller förberedelser och störningssituationer som berör tillhandahållandet av tjänsterna samt att förtydliga servicecentrets och dess kunders uppgifter, befogenheter och skyldigheter i fråga om tillhandahållandet och användningen av de gemensamma tjänsterna. De ändringar som föreslås gör det också möjligt att som anställningsform för personalen vid servicecentret använda ett tjänsteförhållande, utöver det arbetsavtalsförhållande som för närvarande används. Dessutom innehåller propositionen ett förslag om krav på finskt medborgarskap för sådana tjänster vid servicecentret som väsentligt påverkar informations- och cybersäkerheten. Ändringarna säkerställer också att servicecentret har ett effektivt beslutsfattande och förutsättningar för utveckling av beredskapskapaciteten. I och med ändringarna blir informationshanteringen inom de gemensamma tjänsterna och ansvaret för behandlingen av personuppgifter tydligare och servicecentrets anställningsstruktur i fråga om dem som står i tjänste- och arbetsavtalsförhållanden blir ändamålsenligare.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

1.

Lag

om ändring av lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (1226/2013) 2 § 2 mom. och 9 § 1 mom. samt
fogas till lagen en ny 2 a §, en ny 7 §, till 8 §, sådan den lyder i lag 113/2020, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till 9 §, sådan den lyder i lag 113/2020, ett nytt 2 mom., till 10 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till lagen nya 13 och 14 § och till 15 § nya 3 och 4 mom. som följer:

2 §

Gemensamma tjänster

Statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster omfattar

- 1) gemensamma grundläggande informationstekniktjänster, vilka avser fysisk utrustning, program som krävs för utrustningens funktion och datakommunikations- och kommunikationstjänster, samt till dem anknutna helheter av infrastruktur- och stödtjänster och till tillhandahållandet av dem anknutna informationssäkerhets-, övervaknings- och logghanteringstjänster,
 - 2) gemensamma informationssystemtjänster, vilka avser sådana informationssystem och till dessa anknutna tjänster som stöder skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter eller likartad verksamhet inom olika organisationer, samt till tillhandahållandet av dem anknutna informationssäkerhets-, övervaknings- och logghanteringstjänster,
-

2 a §

Personuppgiftsansvariga för de gemensamma tjänsterna

Varje sådan kund hos servicecentret som avses i 10 § är personuppgiftsansvarig i fråga om sådana personuppgifter som kunden behandlar i statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster i samband med skötseln av sina lagstadgade uppgifter.

Servicecentret och varje sådan kund hos servicecentret som avses i 10 § är gemensamt personuppgiftsansvariga i fråga om de nödvändiga personuppgifter som behandlas för att säkerställa den tekniska funktionen hos de gemensamma tjänsterna. Servicecentret svarar för integriteten och oföränderligheten hos och skyddet och bevarandet av dessa personuppgifter. De övriga gemensamt personuppgiftsansvariga svarar för den personuppgiftsansvariges uppgifter i övrigt och fungerar som kontaktpunkt för de registrerade. De registreringar som finns i registren är handlingar som tillhör servicecentrets kunder.

7 §

Godkännande av ibruktagande och anslutning av gemensamma tjänster

Servicecentret eller en annan sådan tillhandahållare av tjänster som avses i denna lag godkänner i fråga om den tjänsteproduktion som är på dess ansvar att statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster enligt 2 § tas i bruk. En förutsättning för att godkänna ibruktagande av gemensamma tjänster är att den tjänst som ska tas i bruk uppfyller de krav på kvaliteten på de gemensamma tjänsterna som ställs i 2 § 3 mom. i sin helhet eller så att det att ibruktagandet godkänns inte äventyrar att lagens syfte uppnås och det är uppenbart att kraven kommer att uppfyllas senast vid den tidpunkt som fastställs i samband med godkännandet.

Servicecentret eller en annan sådan tillhandahållare av tjänster som avses i denna lag godkänner i fråga om den tjänsteproduktion som är på dess ansvar att användarnas branschspecifika informations- och kommunikationstekniska tjänster ansluts till servicemiljön för statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster. En förutsättning för att godkänna anslutning av användares informationssystem eller informations- och kommunikationstekniska tjänster till servicemiljön för de gemensamma tjänsterna är att den tjänst som ska anslutas uppfyller de behövliga krav på informationssäkerhet och beredskap som avses i 2 § 3 mom. i sin helhet eller så att det att anslutningen godkänns inte äventyrar informationssäkerheten hos de gemensamma tjänsterna. Om en tillhandahållare av en tjänst inte kan försäkra sig om att den tjänst som ska anslutas uppfyller kraven, ska tillhandahållaren av tjänsten hänskjuta frågan om anslutning till finansministeriet.

Innan anslutning godkänns ska användaren lämna servicecentret eller en annan sådan tillhandahållare av tjänster som avses i denna lag en redogörelse för att det informationssystem eller den informations- och kommunikationstekniska tjänst som ska anslutas uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 2 mom.

När det gäller att godkänna ibruktagande och anslutning av tjänster i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät iaktas lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015).

8 §

Verkställande direktören för det servicecenter som tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

Verkställande direktören fastställer servicecentrets arbetsordning och avgör ärenden som hör till servicecentrets behörighet, om inte något annat föreskrivs. I servicecentrets arbetsordning kan det bestämmas att ett ärende som hör till verkställande direktörens beslutanderätt ska avgöras av någon annan som hör till servicecentrets personal. Verkställande direktören kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som annars med stöd av arbetsordningen ska avgöras av någon underlydande.

9 §

Personalen vid det servicecenter som tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

Verkställande direktören står i tjänsteförhållande till servicecentret. På verkställande direktörens ställföreträdare tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon fungerar som ställföreträdare för verkställande direktören. Bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar för servicecentrets personal i arbetsavtalsförhållande vid finns i 40 kap. i strafflagen (39/1889). Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Närmare bestämmelser om anställningsförhållanden för övrig personal vid servicecentret och om anställning av personal får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Kunder hos det servicecenter som tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

Servicecentrets kunder är när de anlitar de gemensamma tjänsterna skyldiga att se till att de behövliga krav på informationssäkerhet och beredskap som avses i 2 § 3 mom. uppfylls.

13 §

Uppgifterna för den som tillhandahåller integrationstjänster

Den som tillhandahåller integrationstjänster har i uppgift att

1) anpassa och ansluta statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster till användarnas andra informations- och kommunikationstekniska tjänster och svara för förmedlingen och tillhandahållandet av denna servicehelhet i förhållande till användarna,

2) inom sitt uppgiftsområde sörja för att de krav på säkerhet, beredskap, förberedelser och kontinuitet som gäller den servicehelhet som avses i 1 punkten uppfylls under normala förhållanden och i störningssituationer under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden.

Närmare bestämmelser om uppgifterna för den som tillhandahåller integrationstjänster, tjänsterna och användningen av tjänsterna samt om de förfaringssätt och informationssystem som stöder tillhandahållandet av tjänsterna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Tillhandahållare av integrationstjänster

I fråga om statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster sköts uppgiften som tillhandahållare av integrationstjänster av det servicecenter som avses i 5 § 1 mom.

Tillhandahållaren av integrationstjänster ska sköta sin uppgift självständigt och oberoende av sin övriga verksamhet enligt 5 § i denna lag eller av sin till den verksamheten anknyttande verksamhet.

15 §

Beredskap och störningar i tjänsteproduktionen

Finansministeriet kan fastställa principer om prioritet, skyndsamhet och annan viktighetsklassificering med avvikelse från den skyldighet att höra de berörda tjänstetillhandahållarna, kunderna och ministerierna, om fastställandet av principen utan dröjsmål är nödvändigt på grund av situationens brådskande, allvarliga eller exceptionella natur. De principer som finansministeriet fastställt som är vittgående och samhällligt betydelsefulla iakttas temporärt, tills statsrådet har fattat beslut om saken.

Tjänstetillhandahållarnas underleverantörer ska iakttä prioritet, skyndsamhet och annan viktighetsklassificering beträffande tillhandahållande och användning av tjänster när de utför uppgifter enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 7 § i statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 7 § 1 mom. 9 punkten i statstjänstemannalagen (750/1994) sådan den lyder i lag
1171/2019 som följer:

7 §

Till följande tjänster kan endast finska medborgare utnämnas:

9) sådana tjänster vid finansministeriet, vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och vid det servicecenter som avses i 5 § i lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (1226/2023) vars uppgifter omfattar uppgifter som har en väsentlig betydelse för informations- och cybersäkerheten, sådana tjänster vid Tullen vars uppgifter omfattar rätt att anhålla eller att delta i övervakning och tryggnad av Finlands territoriella integritet eller brottsundersöknings- och övervakningsuppgifter inom Tullens verksamhetsområde, direktörstjänster som är direkt underställda Tullens generaldirektör, tjänsterna som chef för ett regionförvaltningsverks ansvarsområde för räddningsväsendet och beredskap samt direktörstjänster som är direkt underställda generaldirektören för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 20 .

Statsminister

Förnamn Efternamn

...minister Förnamn Efternamn

Paralleltexter